

Vt 4 Vehniä–Äänekoski

Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä – Äänekoski tähtää TEN-T- ydinverkkoon kuuluvan valtakunnan päätieyhteyden parantamiseen moottoritienä. Hankkeessa rakennetaan moottoritie sekä tarvittavat rinnakkaistiejärjestelyt välille Vehniä–Äänekoski.

Nykytila

Valtatie 4 (E75) on keskeinen valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteys pääkaupunkiseudulta Pohjois-Suomeen. Se kuuluu TEN-T-ydinverkkoon, erikoiskuljetusten verkkoon ja LVM:n pääväyläasetuksen mukaiseen palvelutasoluokkaan I. Suunnittelualueella tieosuus toimii myös Jyväskylän ja Äänekosken päivittäisenä työmatkaliikenneväylänä.

Suunnittelualueella vt 4 on vilkasliikenteinen kaksikaistainen sekaliikennetie ja hyvin onnettomuus- ja häiriöherkkä. Häiriöiden negatiivista vaikutusta lisää etenkin varareitin puute ja 1+1 ja 2+1 kaistaiset keskikaideosuudet. Tieosuuden liikennemäärä on noin 11500 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskasta liikennettä noin 1300 ajoneuvoa. Tie on liikennemääriin nähden liian kapea ja geometrialtaan puutteellinen. Tasoliittymät vaikeuttavat liittymistä valtatielle ja erityisesti vasemmalle kääntyminen on turvatonta.

Tieosuudella on merkittäviä puutteita joukkoliikenteen palvelutasossa sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksissä ja järjestelyissä. Liikenne aiheuttaa meluhaittoja tien varren asutukselle ja etenkin suojaamattomiin pohjavesialueisiin liittyy merkittävä liikenteen aiheuttama ympäristöriski.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

- Hankkeeseen sisältyy mm. seuraavia toimenpiteitä:
- Moottoritien rakentaminen Vehniän ja Huutomäen eritasoliittymien välille (n. 16 km)
 - Uuden rinnakkaistieverkon rakentaminen Vehniän ja Hirvaskankaan eritasoliittymien välille ja nykyisen rinnakkaistien parantaminen Hirvaskankaan ja Huutomäen eritasoliittymien välillä
 - Parannetaan julkisen henkilöliikenteen pysäkkijärjestelyjä sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä
 - Rakennetaan melusuojuuksia ja pohjavedensuojuuksia
 - Vehniän eritasoliittymään toteutetaan raskaan liikenteen taukopaikka

Tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta, sujuvuutta ja ennakoitavuutta sekä vähentää liikenteen ympäristöhaittoja. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa maankäytön kehittäminen.

Päivitetty: 20.11.2025

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/vt-4-vehnia-aaenekoski>

Aikataulu

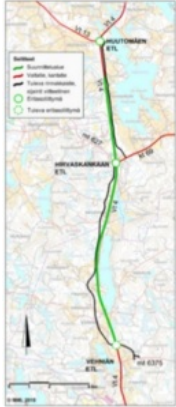
Tiesuunnitelma on käynnissä ja se viedään hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2026 aikana.

Kustannukset

Tiesuunnitelmassa esitetty hankkeen kustannusarvio on 170 - 180 M€ (MAKU 145, 2020=100). Hankkeeseen liittyy kuntien rahoitusosuutta. Hankkeen kustannusarvio tulee vielä tarkentumaan tiesuunnittelun etenemisen myötä.

Tiesuunnitelmassa Vehniän eritasoliittymän kohdalle esitetty raskaan liikenteen taukopaikan kustannusarvio on 4,5 M€ ja kustannusarvio sisältyy em. koko hankkeen kustannuksiin.

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Keskeiset vaikutukset

Hanke edistää valtakunnallisesti merkittävän pääväylän liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta sekä kestävyyttä. Hankkeella varmistetaan maantieverkon yhteneväisyys ja palvelutaso, kun valtatielle 4 luodaan yhtenäinen liikennenympäristö pidemmälle jaksolle Jyväskylä - Äänekoski. Hankkeen toteutumisen jälkeen valtatie 4 täyttää paremmin TEN-T ydinverkolle asetettuja palvelutaso- ja laatuvaatimuksia.

Hanke parantaa merkittävästi valtatie liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta ja matka-aikojen ennakoitavuus paranee. Tieverkon parannus lyhentää matkoja ja vähentää CO₂-päästöjä. Liikenteen meluhaitat vähenevät. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat ja joukkoliikenteen yhteydet nopeutuvat ja toimintaolosuhteet paranevat. Hankkeella parannetaan merkittävästi valtatie häiriöherkkyyttä, ja valtatielle saadaan varareittitasoinen rinnakkaistie. Hankkeen myötä luodaan edellytyksiä maankäytön kehittymiselle. Maantien estevaikutus voi joltain osin kasvaa.

Riskit

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on tehty 13.5.2025. Hankkeen H/K-suhde on 0,68. Tulee kuitenkin huomioida, että hankkeeseen sisältyy parantamistoimenpiteitä, jotka eivät suoraan tuota laskennallisia hyötyjä liikenteelle ja jotka ovat tarpeellisia koko hankkeen toteutuksesta huolimatta. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. pohjavedensuojauksen täydentäminen Hirvaskankaan eritasoliittymässä sekä rekkaparkin toteuttaminen Vehniän eritasoliittymään. Pohjaveden suojauksen lisäksi hankkeella parannetaan pintavesien käsittelyä, jolla parannetaan ympäristön tilaa nykyisestä.

Hankkeella saavutetaan positiivisia vaikutuksia kaikilla tutkituilla mittareilla. Tavoite saavutetaan palvelutason, raskaan liikenteen keskimääräisen matka-ajan, tieliikenneonnettomuuksissa vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden määrän vähenemisen, jalankulun- ja pyöräilyväylien kattavuuden sekä pohjavesisuojausten osalta. Lähelle tavoitetta päästään henkilöautojen matka-ajassa ja melulle altistuvien määrän vähenemisessä. Heikoiten tavoite täyttyy henkilövahinko-onnettomuuksien määrän vähenemisessä sekä päästötavoitteissa. Onnettomuudet vähenevät merkittävästi valtatie linjaosuuksilla, mutta vaikutukset jäävät heikommiksi eritasoliittymissä nopeusrajoituksen noston vuoksi sekä rinnakkaisverkolla liikenteen vähäisen lisääntymisen vuoksi. Toisaalta etenkin liikenteen päästöihin ei yleensä voida merkittävästi vaikuttaa infrahankkeilla. Hankkeessa nopeusrajoituksen nosto nostaa myös liikenteen päästöjä, mutta toisaalta sujuvuuden parantaminen vähentää niitä, jolloin hankkeella saavutetaan vähäisiä hyötyjä päästöissä.

Valtatiellä 4 ei hankeverkolla muodostu lainkaan ruuhkasuoritetta. Raskaan liikenteen keskimääräistä matka-aikaa vastaava ajonopeus nousee hankeverkolla nykytilan 75 kilometrin tuntinopeudesta 80 kilometriin tunnissa eli raskaalle liikenteelle ei keskimäärin synny viivytyksiä valtatiellä.

Lisätietoa

Keski-Suomen ELY-keskus, projektipäällikkö Elina Valkeejärvi, p. 0295 024 137
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209